

Eighth International Olympiad in Linguistics

Stockholm (Sweden), 19–24 July 2010

Team Contest Problem

Consider the following words and their explications taken from a monolingual Mongolian dictionary (*Mongol qelnij tovč tajlbar tol'*, Ulaanbaatar, 1966), given in Roman transliteration:

1. **asaq:** nocoq, gal gerel garaq
2. **bal:** zögijn cecgijnš tüiseer bolovsruulaqč iker amttaj ötgön züjl
3. **bor:** qar cagaan qojor qol'col'dson öngö
4. **büleen:** zöög, qaluun biš, qüjten biš
5. **cagaan:** jumny cas met öngö
6. **cas:** žiqüün cagt agaart usan talstuud bij bolž cav cajm ungarilš irqgüüdeer buuq agaaryn tundas
7. **čiker:** tusgaj manžingas jalgaruulan avdag cagaan öngötej böggöd amtag težeelijn talst bodis
8. **davs:**
 - (1) gašunduu qurc amttaj talst bodis, qoolond amt oruuulaqad qereglene
 - (2) ustörögč atom n' tömörlögijn atomaar soligdson qimijn bodis
9. **gal:** šataž bajgaa bodisoos garsan qaluun
10. **ideq:** am'tny jumyg qool bolgon qeregleq
11. **kal'ci:** qimijn ündsen maqbod, qöngön cagaan tömörlög
12. **kilogramm:** qünd qöngönij qemžüür, neg mjangan grammtaj tencüü
13. **kofé:**
 - (1) koféjn mod gedeg qaluun orny modny böörönqij ür
 - (2) ene üreerč anasan und
14. **manan:** usny uur düürsen tungalag bus agaar
15. **mös:** qöldsön us
16. **nocoq:** asaq, šataq
17. **nojton:** quurajn esreg utga, ustaj
18. **nüürs:** modš ataqaad bij boloqš ataq qatuu züjl
19. **ötgön:** šingenij esreg utga
20. **šaraq:** ideenij züjlijg gall tülz bolgoq
21. **šataq:** gal nocoq

22. **šingen:** ötgön gedgijn esreg utga
23. **süü:** am'tny qöqnöös garaq cagaanš aranguj öngötejš ingen züjl
24. **talst:** tals büqij qatuu bodis
25. **tüls:** gald tüleqed zoriulž beltgesen tülee, argal, nüürs zereg jum
26. **und:** uuq jum, undaan
27. **us:** ustörögčüçiltörög č qojoryn qimijn cever njel boloq öngögүj, tungalag,š ingen züjl
28. **ustaj:** us büqij
29. **utaa:** jumš ataqad garaq nüürsnij narijnš irqeg büqij qööröq züjl
30. **uur:** šingen züjlijn qalaqad garaq nojton qij
31. **uuq:** šingen jumyg balgažzalgiq
32. **qaluun:** bodisyn qödölgöönij tusgaj negen qelber böggööd bodisyn öčüüqen quv' molékul, atomyn qödlöqöd bij boloq ilč
33. **qar:** cagaany esreg, qöö, nüürsnij öngö
34. **qatuu:** zöölön gedgijn esreg utga
35. **qij:** gazryn agaar mandlyg bij bolgogč agaar bije, agaar bodis
36. **qojor:** neg deer negijg nemsen too
37. **qöldmöl:**
 - (1) qöldsön jum
 - (2) qöldöösön amttag idee
38. **qöngön:** qünd gedgijn esreg utga
39. **qöö:** jumand togtsون utaa
40. **qool:** ideq težeelijn züjl
41. **qüjten:** qaluun gedegtej esergüücelsen utga, jumny serüünž iqüünij n'
42. **qünd:** čanar qöngöngüj,ž intej
43. **quuraj:** nojton gedgijn esreg utga
44. **žin:**
 - (1) qünd qöngönij qemžee; negž in n' 16 lan böggööd 600 grammtaj tencene
 - (2) qünd qöngönij bagcaa

* * *

(a) Translate into English:

čiqertej kofé, mjanganž in, neg kilogramm, ötgön manan, qaluun us, qojor utga, quuraj süü, qüjten us, süü uuq, süün qöldmöl, süütej kofé, undny us.

(b) Translate as many Mongolian words from the text as you can.

—Boris Iomdin

English text: Boris Iomdin.

Good luck!